

KECSKEMÉTI LAPOK

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor.,
negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 24 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak. — Nyilttéri
közlemény soronként 60 fillér.

Bélyegdíj minden beigtatás után 60 fillér.

felelős szerkesztő. társszerkesztő.
IEJ. TÓTH ISTVÁN, DR. NAGY MIHÁLY,
Laptulajdonos: A kecskeméti szabadelvűpárt
Kiadó:
Az Első Kecskeméti Hirlapkiadó- Nyomda-Részvénytársaság.

Szerkesztőség: V. Klapka-úteza 162.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény
intézendő.

Kiadóhivatal: III. Nagybudai-úteza 158. szám
hová az előfizetések, hirdetések és a lap szétkül-
désére vonatkozó felszólalások intézendők.

Husvét ünnepe.

Amily lehangolt és fájdalomtelt a szív a nagyhét napjaiban, midőn az Isten szenvedésének elgondolása emlékünkbe idézi saját nyomorunkat, keserveinket: ép oly örvendetes a mai nap, melyen mindenfelől a boldog »Alleluja« visszhangzik.

Meghalt az Isten-ember a jog és igazságért, mit félelem nélkül, szent lelkesedéssel hirdetett: de csakhamar föltámadt, hogy érvényt szerezzen annak, mit a gonoszság lábbal tiport — s föltámaszsa az emberi szívben a reményt egy szebb s boldogabb jövő iránt.

Az erőszak hatalma által letiport ember félve emelte föl szeméit az égre, midőn megfeszítve látta az Igazságot, hiszen ez volt a reménye, ettől várta a szabadulást s ime gyalázzal illetve, keresztre feszítik: de a szomorúság öröme változott, a kétségbeesést bizalom váltja fel s letörölve a fájdalom könnyét, boldogság sugárzik az ember szeméből, mert az igazság föltámadt.

»Hála legyen az Istennek!«

A legtisztább fohásza ez az emberi szívnek.

Nem kérdelem, vajon önző vágy-e, vagy a jövőtől való aggodalom nyilvánul benne, vagy talán a szabadulás öröme és a meggyalázott igazság gyözelme fölött érzett hála és köszönet?

De ahányszor e fohász röppen el az emberek ajkáról, mindig a győzelem ünnepe s ha csak egy pillanatig is — a föltámadás eszméje valósul meg ilyenkor.

Az életnek minden változása, a nagyratörő elmék ideája, az emberi élet egész bölcselése világosodik meg a föltámadás gondolatában.

Azért nagy és fönséges a mai nap, a föltámadás ünnepe, a melyen együtt ünnepe a természet, az élet és a gondolat — s mindhárom az igazságot hirdeti.

Nincs örökös halál, nem végtelen a fájdalom, az igazságot nem lehet végkép elnyomni, mert az halhatatlan.

Évről-évre megjön a tavasz, kiöldül a bokor, mindenütt virágillat s madárdal; új élet s remény kél a szívben, mert a természet föltámad az enyészet sirjából s reményt önt a csüggedő szívbe.

Megszünt a tél, itt a föltámadás!

— Nehéz s mély gondolatok támadnak elménkben, ha visszagondolunk a századok legnagyobb történetére. Nincs esemény, mely annyira odatapadna lelkünkhöz s oly elevenen hatna képzeletünkre, mint a »Kinszenvedés története«.

A kegyetlen kínzások után keresztre feszítik a világ Megváltóját, mert azt mondta, hogy ő az igazság!

Az ő életének drámája méltán megindítja szívünket s gyászba borítja lelkünket. Még a harangok ércszava is elnémul, hiszen elnémult, meghalt az igazság.

— De ki nem ösmer az Ő sorában a magáéra?

A durva erőszak és igazságtalanság nyilvánul ma is az életben; s a szenvedést, mi szívünket éri, még keserűbbé teszi az emberek könyörtelensége.

S e szomorú tények között egyedüli vigaszt egy szebb jövőnek reménye nyújt.

Eljön még a föltámadás, az eltiprott igazság kikel sirjából s az életnek és társadalomnak vezérelve ismét a jog, törvény és igazság lesz.

A „KECSKEMÉTI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Prolog.

(Szavaltta a Szerző az 1900. év ápril 10-én rendezett ünnepélyen.)

I.

Tavaszi ibolya nyílik a mezőn,
Az erdő bontja zöld bársony palástját.
Kikelet fénye, friss sugárözön
A téli gondot enyhületre váltják.
Derül a lélek! hegedő sebére
Gyógyulást hoz egy új élet reménye,
S mint diadalmas, túlvilági hangok:
Meggondulnak a husvét harangok.

Jön a búbajos, ifjú kikelet!
Szórja pazarlón illatos virágát.
Ébredő esermely kék habja felett
Vadrózsa bokra hajtogatja ágát.
Délzaki tájról visszatér a fecske,
Ősi fészket hogy újra felkeresse;
Virágba', fűbe' fölpezdül az élet,
Pacsirtaszívű zeng győzelmi ének.

Valaki nem jön! nem szed ibolyát;
Vadrózsa bokra mindhiába várja.
Kéklő hegyen, virágos völgyön át

Nem száll szemének bánatos sugára.
Az erdő, melyben andalogva jára,
Nem szórja lombját léptei nyomára;
Szép arcza bája, hangja lágy zenéje,
Eltűnt örökre sirja éjjelébe.

Erzsébet alszik, álma éjjelét
Tavaszi napfény nem ragyogja át;
Erzsébet alszik! kietlen, setét
Koporsó rejti hamvadó porát.
Bolygó hajója csöndes révbe ére,
Égi balsam szállt vérező sebére;
Gyötrött szívének nincs több gondja, bűja,
Lehullt fejről tövisszörűje.

Erzsébet alszik, utja véget ért,
Bús nappalára ráborult az este;
Örök honába lelke visszatért,
Kriptája mélyén porlad drága teste.
Lombhullató ősz ásta meg a sirját,
Szemeink vissza mindhiába sirják;
Elmúlt a tél, hajnalra fordul éjünk,
De őt nem adja semmi vissza nekünk.

S ibolya nyílik zöldelő mezőn,
Kihűlt fészke visszazáll a fecske.
Fáradt szemünk sováran, epedőn
Néz a tavaszra, enyhülést keresve.
Orgona, jázmin bontogatja ágát,

Kínálja fűrtös, illatos virágát;
Temető árnyán zöldülnek a hantok,
S megkondulnak a husvét harangok.

II.

Vessük a gyászt le, nem temetni jöttünk;
Erzsébet lelke lebeg itt közöttünk!

Mint a Megváltó a második éjjel,
Kiszáll sirjából diadalmas fényvel.

Boruljunk térdre, halk megindulással,
Ünnepet ülve »örök imádással.«

Hulljon elébe myrtus zöldje, pálma,
Nagy Királynénk jön, hozsánna, hozsánna!

Hirdeti fennen: sirt hiába ásnak,
Ünnepe eljön a feltámadásnak.

Csak földi bája, teste porlad röggé,
Magasztos lelke élni fog örökké.

Szent hivatását félbe sohse hagyja,
Szive jóságát sziveinknek adja.

Dicső lényének égi fényessége:
Magyar népének drága öröksége.

Emléke itt él sziveinkbe zárva
S ez az ő dicső, nagy feltámadása!

A föltámadás emléke e szent érzést kelti föl szívünkben s az elfojtott fájdalom s óhaj, az öröme és lelkesedésnek lesz visszahajja.

Lelkünk megkönnyebbül, az aggodalom reménynyé, a rettegés bizalommal változik — itt a föltámadás egy új életre és küzdelemre . . .

A mit elmulasztott a múlt, azt helyrehozni a jövő van hivatva.

A kereszt tragédiáját hosszas és nagy szenvedés előzte meg. A bűn és gonoszság látszólag győzelmet arat az igazság fölött, de az elvakult szív, alig kezdett győzelmének örvendeni, már is be kellett látnia, hogy az igazságot meg lehet tagadni, el lehet árulni, de legyőzni soha!

A szenvedésekben megtisztult igazság föltámadt, s a tragédia után győzelmi ünnep következett.

Az »Alleluja« hangzik ma milliók ajakán, hirdelve a föltámadást — s a mai nap emléke reményt, életet önt a csüggedő szívébe.

Ha tehát keresztre feszítették és eltemették az igazságot s fölötte gyásztört ült a hamisság, az önérdék és jogbitorlás: ássuk fel a sirhalmot, szabadítsuk meg az igazságot sötét és rideg sirjából, hozzuk életre, hiszen csak a vaderőszak nyomta el, mert útjában állott, de nem halt meg, mert az halhatatlan.

A mai nap az igazság diadala, a gondolat és eszme szabadságának emléke.

Az Isten emberré lett, hogy bizonyosságot tegyen az igazságról; meghalt érte, mint ember — de föltámadt mert Ő az örök Igazság.

Vessük a gyászt le, nem temetni jöttünk; Erzsébet lelke itt lebeg közöttünk!

*Éltében töltök elrabolta bűja,
Föltámadása visszaadja újra.*

*Nincs joga többé senkinek se Hozzád,
Testedet elzárták, lelked száll mihozzánk.*

*Most már mienk vagy, hű magyar hazádé,
Erzsébetünk! Te szent! Te nagy Királyné!*

Katona Ernő.

Örökimádás.

Talán jobb nevet nem is adhatnánk annak a templomnak, melyet Erzsébet királyné emlékezetére építenek; s talán más szóval nem is lehetne nevezni a nagykeddi ünnepélyt, mint ezzel a mély-séges jelentőségű, hálát, rajongást, szeretetet magában foglaló névvel: *örökimádás*.

Mert az volt. A bizottság, mely nemes buzgalommal karolt fel egy magasztos gondolatot, a szereplők, kik teljes odaadással valóstították azt meg, s a közönség, mely valami áhítatos érzelmetől áthatva élvezte a tökéletes eredményt, a nagy királyné emlékének hódolt. A Beethoven pazar szépségű, csodálatosan mély, kápráztatóan szindús, magasztosan

És az igazság él, mert a világ Üdvözítője annak létjogát örök időkre biztosította.

Ámbár ellene támadnak, meghurcolják, álarczba öltöztetik, de lényegében ugyanaz marad s az igazak mindenkor felismerik. Mert az igazság nem áll az érdek szolgálatába, nem hajol meg a hizelgés előtt s ha egy ideig homály fedte, csakhamar szét-töri a burkot, mely eltakarta s mint a nap ragyog és világít.

Föltámadt az igazság!

Félre tehát a kislelkűséggel, mely a kétségbeeséshez vezet, ne veszítsük el bizalmunkat, ha a hazugság és jogtalanság zaját halljuk, — bizzunk a jövőben!

Föltámadt az igazság, ragyog fényes napja, mely boldog jövőt ígér; méltó tehát, hogy a győzelem napján, szívünk az öröm s boldogság érzetével üdvözölje s zengjen boldog »Alleluját!«

Dr. Sandula Imre.

Ápril 11.

Nevezetes nap Magyarország történetében. Évfordulója annak a nagy fontosságú ténynek, hogy a király szentesítette az 1848 iki törvényeket. Akkor azon a nagy napon, 1848. ápril 11 én, zúgtak a harangok országSZerte; hálaadó isteni tisztelekre sietett a nép; a lelkesedés tavaszi szellője mámorba ejtette az országot; nem volt gyűlölség, csak szeretet és testvériség. Mert azok a nagy eszmék, a melyekért legjobbjaink annyit küzdöttek, törvénynyé váltak: a lelkiismeret szabadsága, a jobbagyság eltörlése, a nemesi kiváltságok megszüntetése, az egyenlő teherviselés, a sajtó szabadsága, a népképviselés, a felelős magyar kormány, stb.

komoly zenéjéből, mely a Mester utolsó éjszakáját kíséri, a másik nagy szenvedő legendás alakja bontakozott ki, akinek szintén töviskoszorúja volt, s aki most szintén úgy jelenik meg, mint a biblia halavány, elkinzott szentjei, fehér homloka körül ragyogó glóriával.

Az örökimádás áhítata ragyogta át a rajongó Prológot s Erzsébet királyné jóságát symbolizálta az árpádházi királyleány könyörületessége.

Van ebben valami nagyon megható. Soha szeretet olyan általános, soha hála olyan intenzív, soha kegyelet olyan tiszta nem volt, mint az, mely a magyarok szívét elszakadhatatlan kötelékkel fűzi a bécsi kriptá legdrágább halottjához.

Volt már nálunk sok jótékonyezélu ünnepély, műkedvelői előadás, hangverseny, de ott a jótékonyosság csak az eszme megpendítésénél s a jövedelem összeszámításánál szerepelt, a közönség csak a saját élvezetét kereste, s a szereplőket csak a saját fontosságuk édes tudata töltötte el s az élvezet és munka lázában elveszett szemünk előtt a ezél, mely az egészet földidézte.

Mi másképp volt ez a nagykeddi ünnepnél. Abban a közvetlen együttérzés-

Nagy, dicső dolgok; érdemesek arra, hogy emlékeztük minden évben megünnepeltessék. Mert hiszen ezeknek a törvényeknek védelme lelkesítette dicső szabadságharczunk hőseit; és később is, a szomorú idők elmúlásával, ezekhez a törvényekhez kellett visszatérni, itt kellett a fonalat fölvenni, hogy nemzetünk élete, alkotmányunk jogfolytonossága s vele nemzeti önállóságunk biztosíttassék.

Az 50-ik évfordulón, 1898 ban, királyi szentesítéssel ellátott törvény nemzeti ünneppé nyilvánította ápril 11-ékét; a király a nemzettel együtt ünnepelte meg e nagy napot. Ápril 11-ének tehát valóságos nemzeti ünnepnek kellene lennie nemcsak azért, mert a törvény úgy rendeli, hanem azért is, hogy megmutassuk a világnak és számos ellenségeinknek, hogy 1848 at nemcsak csupán szájunkon hordjuk, hanem az akkor alkotott törvényeket egy szívvel-lelékkel nemzeti létünk alapjának és biztosítékainak tekintjük.

És mit látunk? Ápril 11-ikéből hivatalos ünnep lett, melyről szinte tündetőleg nem vesz tudomást a nemzet, mindenesetre nagy örömeire ellenségeinknek. Sokan ezt a bizonyára furcsa tündetet avval indokolják, hogy márczius 15-ike a nemzeti ünnep. Hát legyen is az. De azért ez a másik, az ápril 11-ike, nem fölösleges, sőt nagyon szükséges. Mert ezt a másikat, épen a törvény erejénél fogva, az állami élet minden factora, fönt és lent, sőt még ellenségeink is kénytelenek respektálni.

Hogy mi, magyarok, önként lemondunk a törvény által alkotott nemzeti ünnepek tüntető és minél nagyobb szabású érvényesítéséről, annak voltát mi a politikai rövidlátáson kívül még egyebekben is látjuk. Az egyik a magyarnak veleszületett átka, hogy t. i. mihelyt nem érezzük nyukunkon a ve-

ben, mely a rendezőket, szereplőket és közönséget egyaránt eltöltötte, az egyéniség teljesen háttérbe szorult, s ebből a háttérből ragyogó fényvel emelkedett ki a legendás királyné iránti hódolat.

Sovinizmus vádja nélkül is bátran elmondhatjuk, hogy a szeretetnek és rajongásnak ilyen extasisára csak a magyar szív képes. S tudja Isten! talán nekünk, kecskemétieknek még különös okunk is van szeretni Erzsébet királynét. Mintha közelebb hozna bennünket hozzá az a már fehérhajú, nemeslelkű, jóságos úri-asszony, ki valaha régen, mint viruló fiatal leány, itthagya a szülei házat, hogy egy hosszú életen át hű kísérője legyen a koronás mártyrnak, ki őt nemes barátságára méltatta.

Bár itt lett volna közöttünk, hogy láthatta volna, mily hiven ápolja Kecskemét fennkölt lelkű közönsége annak emlékét, ki őt annyira szerette, s kit mi annyira szerettünk.

Elismerés és hála a rendezőségnek, a szereplőknek és a közönségnek, dicsőség a nagy királyné soha nem halványodó emlékének.

szedelmet, mindjárt nem tudjuk kellően becsülni valódi értékeinket, és egymás ellen fordulva, a mi jót egyikünk csinál, a másikunk csupa pártgyűlöletből agyon kicsinyli és lenézi. A másik ok az, hogy az 1848-iki eszmék tisztelgetés az anyagiak után futkosó kor alacsony járó felfogása elhomályosította.

Ugyan hányan lelkesednek ma az egyenlőségért és testvériségért, s nem inkább a faji és felekezeti gyűlölséget szítják-e ezren és ezren? Mikor volt nagyobb a hivalkodás a jogosan és jogtalanul használt nemesi előnevekkel, mint napjainkban? Hányan vannak azok, kik, mint az 1848-iki nagy napokban történt, áldozatot hoznak a hazának és a közügynek és hányan azok, a kik a közügyeket fejős tehénnek tekintik a raját hasznukra?

Mindazonáltal reméljük, előbb-utóbb be fogja látni a nemzet, hogy az április 11-ikének nemzeti ünneppé való nyilvánítása bölcs cselekedet volt. Adja Isten, hogy ne nehéz napok és veszedelmek vezessenek bennünket ezen belátásra.

Hangverseny a színházban.

(Az „Örök imádás“ temploma javára f. hó 10-én.)

Zenei életünk oly nagy szabású művészeti eseménnyel gazdagodott e héten, mely egyszerre az effajta élvezetekben dúskáló főváros mellé helyezett bennünket. Ott Bach remek „Máté passióját“ adták elő s az előadókat, meg a vezénylő karnagyot lelkes ovációkkal ünnepelték, itt a Beethoven kantatétjét („Krisztus az Olajfák hegyén“) hallottuk, melyet a zene történelmében mindjárt ama nagy mű mellé helyeznek. A vállalkozás nagysága, a kivitel gondos előkészítése s a stilszerű bemutatás fogadtatása nem oly arányúak, hogy gáncoskodni illenék, még ha hibák fölös számmal lettek volna is. De mikor a siker oly óriási volt, hogy még a fővárosi sajtó is észrevette, csak örvendünk lehet, hogy ilyesmit nálunk megértünk.

Egy kis útmutatást a közönség számára, a zenemű műfaját, szerkezetét és szépségeit magyarázó bevezetést szívesen vettünk volna a városi zene-iskola valamelyik tanárától: a nélkül nem tud a hallgató mindjárt eligazodni. Beethoven műve zenei műszóval u. n. kisebb passió. Baché Krisztus kinszenvedését és halálát mondja el zenében és énekben; Beethovené csak egy részletet ad elő amaz eseményekből. (Oratorium néven, a hogy pedig ez előadást szélteben-hosszában mondták nálunk, másfélét ismer a zeneértő.) Ilyen kisebb passiók pl. a „Stabat mater“, mely a kereszt alatt álló Mária keserveit adja elő, a „Krisztus hét szava“ a keresztfán, „Jézus halála“ stb. Az itteni előadás, a nagyhét elején, ezen felül a vallásos kedélyekre igazi megvilágosítás erejével hatott s mint a szunnyadó vallásos érzet fölébresztője, kiváló erkölcsi jelentőségű is.

Beethoven egy Huber Xavér nevű szövegíró verseit zenésítette meg, mely a század elején divatos olasz egyházi librettók modorában mondja el Krisztus lelki gyötrelmeit, önmegadását és elfogatását Gethsemané kertjében. Mielőtt Krisz-

tus megszólalna, **zenekari előjáték** ismeretet meg lelki állapotával, a fájdalmas panasz és megadás küzködésével lelkében. A vonósok bánatos melodiája jelzi a Megváltó kétségeit, a fúvók s a dob a keserves feljajdulást, de az egész resignált hangulattal végződik. Azután következik **Krisztus első recitativje** és áriája, mely nagy stílú és egyszerűségében is megváltó zenei szavaltat. Különösen szép a második strófa: „Mint dörgé szeráfod hangja“ a túlvilági szózatok felhangzásával és a „Mint szállja meg halálos rémület“ kezdetű panaszos ima az Atyához. Az ária: „Sújtva lelkem rémülettől“ felizgult hangulattal indul meg, de a vége („Fájdalomtól sújtva“) fenséges gyöngédségű és áhitatos. A 2-ik számban **egy szeráf és az angyalok** kara szólal meg. A hegedűk jelzik az angyal leröppenését, kinek éneke először a „megváltottak“ üdvözlése, majd a „kárhozottak“ elítélése, mi akkor fokozódik igazán nagyszerűvé, midőn az angyalok kara belevegyül. Az angyalok magas szólama, a rajtuk uralkodó és föléjük emelkedő szeráf dal szépen harmonizált hangzati hatások. A 3-ik számban ismét Krisztus szólal meg, kinek a szeráf misztikus szólamban adja tudtul az Atyaisten határozatát. Krisztus magasztos **adagióban** („Itéleted teljes súlyával“) jelenti ki, hogy kész a megváltás művére. A szeráf meghatottan dalol együtt Krisztussal, mi az első szakaszt remek zenei festéssel végzi.

A második szakasz: **Krisztus elfogatása**. Zenéje kissé operaszerű, a Krisztust kereső **katonák** indulója különösen jellegzetes. Vad diadallal kiáltanak („Im itt van stb.“), mire a **tanítványok** félénken jajdulnak fel. A **finalét** Péter apostol tiltakozása kezdi, Krisztus és a szeráf békitőleg szólnak és terezettjük mesteri helyzetrajz. De közbe vágnak a katonák, („Föl! az árulót elfogni“ stb.) a jelenet drámailag alakul ki, míg végre az angyalok fugázott dithyrambjára: „Hálát zengnek a világok“ lendületesen fejezi be az egész művet.

Beethoven művén rajta van a geniális származás bélyege s azért ma is kedvelt darabja az egyházi hangversenyeknek és a nagyheti templomi előadásoknak. Mint fentebb említettük, Bach nagy műve után sorozzák a zenetudósok és nálunk, hol ilyesmit még nem adtak elő, elsőrangú esemény a bemutatása. A választás igen szerencsés volt és valószínűen minden évben lesz folytatása a nagyhéten.

Az előadásban a városi zeneiskola növendékei, tanárai, műkedvelők, a városi dalárda, a polgári dalkör és a színházi zenekar (vagy 120-an) vettek részt. Ily nagy tömegű előadó még nem szerepelt nálunk és már ez is megmagyarázza a szokatlannal nagy érdeklődést. De a nagy szabású művet méltó előadásban is élvezhettük. **Szent-Gály Gyula** igazgató vezényelte az egészet, a kihez fogható jeles dirigens nem állt itt még zenészek és énekesek (és hozzá ilyen fajta művekhez még nem szokott közreműködők) élén. Néma csöndben hallgatták az egyes számokat s a magán-énekeseket: **Mihó Lászlót** (Krisztus), a ki fátyolozott hangjával is készségesen helyt állt, **Varga Adolfné** úrnőt, ki a szeráf szólamát igazi művészettel, friss hanggal énekelte és

ifj. Réthey Ferenczet (Péter), több ízben zajosan tapsolták és kihívták. A karok s a zenészek derekasan működtek, szóval a fényes művészi sikerből mindegyik szereplő kivetheti a maga megérdemlett részét.

Lelkes ovációkkal tüntették ki **Szent-Gály Gyulát**, a ki a darabválasztás, betanítás, próbálás és vezénylés fárasztó és sokszor háládatlan munkáját igazi ambízióval és hivatottsággal végzette. Két nagy babérkoszorút s egy ezüst koszorút nyújtottak át neki: méltó elismerésül fáradozásainak. Ez igazán az érdem jutalma volt. **Vargáné** úrnő remek virágállványt kapott.

A színpad, — a félkörben ülő fehér ruhás leányokkal, mögöttük a férfiak feketében, hátul emelten a zenekar, elől a vezénylő mellett a magán-énekesek, — színes, érdekes képet mutatott. A női karból többen kibetegedtek, a zenészek pedig nem a legelőnyösebb elhelyezést kapták: jövőre a színházi zenekar helyét be kellene boltozni (a hogy a budapesti Operaház hangversenyeinél szokás) s kiejebb hozni a közreműködőket. A kiket illet. majd kitalálják a segítség legjobb módját. Így is kitűnően ment minden, s főleg a magánénekesek igazán kitettek magukért.

A zenei előadást **Katona Ernő** prólogja előzte meg. bánatos költői elégia a szívünkben örökre élő királynéről és szép vonatkozással az est alkalmiságára. A költeményt és hatásos elszavallását élénken tapsolták.

Befejezésül, Lietzenmayer festménye után, „Árpádházi szt. Erzsébet a szegények között“ cz. fényes **élszék** mutatott be. Oszlopos előcsarnokban állt ott Erzsébet (**Juhász Mariska**) fejedelmi alakja, ragyogó ó-német costume-ben, két oldalt udvarhölgyei **Láber Sarolta** kék, **Hornyik Irén** rózsaszín öltönyben, előkelő tartással; lenn a lépcsők alján egy öreg koldús (**Nyiry Béla**), feljebb egy sötétvörös ruhás lányka, a legenda-szerű rózsákkal (**Szokolay Mariska**), jobb felől elősietve egy beteg asszony és gyermeke (**Pócsy Blanka** és **Bagi Ilonka**), balról szerényen félrehúzódva egy bájos árva leány (**Szabó Aranka**). Vagy ötször is látni kívánták a festői szép csoportot, melyet ügyesen rendeztek el. Az előtér kiesit üres volt, a nagyobb hatás kedvéért jobb lett volna talán előbbre hozni a képletet. Mind ezt, mind a zenei előadásban résztvevőket egy páholyból lefényképezték.

Mint már említettük, a nézőtérén diszes, társaságunk színét-javát egyesítő közönség volt, mely a szavaltatot és zenét mély csöndben hallgatta. az élszék az elragadtatás nyilatkozatai közt nézte és lelkesen tapsolt mindenkinek. Elismerés mindnyájának, közreműködőknek és rokonlelkű közönségnek, főképp pedig a főrendezőknél: **Kada Elek**né, **dr. Kiss János**né úrnőknek és **Bagi László** főjegyzőnek, akik fáradságot nem ismerő nemes buzgalommal igyekeztek az ünnepély sikerén s akik az Erzsébet királyné emlékére emelendő „örökimádás“-temploma javára szép összeget juttattak, igazán szépet nyújtva érte.

A tölgyekről.

Írta: Hanusz István.

(Vége.)

Szarvason a Bolza grófi család kertjében a Kőrös partján kocsános tölgy áll, melynek az Alföldön párja nincs; ismeri az egész vidék, Dorner nem adja méreteit, de azt hiszi felőle, hogy a Kőrös szigeteit több évszázal előtt borított tölgyesek maradványa. (Budapest tölgyeiről. Akad. Értes. 1863. IV. 127.) Barsban Garam-Zseliz határában is van óriási tölgy, melyet fakastélynak neveznek. Ez a Qu. pedunculato Zseliztől ¼ órányira a Garamon tuli erdőrészt szélén áll. Korát 600 évre teszik. Törzse 1 m. magasságban 8 m. kerületű, földszinti átmérője 2½ méter. E fa belső üregét az Esterházy-család szobává alakította át, közepén kerek asztal, köröskörül padok voltak. Az asztal romjai s a szobafestés nyomai még láthatók, a padokon 18 ember kényelemmel megfér.

A tatai híres nagy hordót a deve-
seri uradalomban Uzsa helység erdejében és a kapornoki apáturasághoz tartozó szent-mártonyi erdőben nőtt fából építették: a neve „fejér tölgy“, Quercus faenina, úgy olvasni a Hazai tudósítások 1806. I. félévi folyamában.

Pozsony vármegyében a híres háromágú tölgyfa (Qu. triramis) onnan volt nevezetes, három nagy ága három nagy uradalom felé mutatott: a detrekői, éleskői és korlátkői uradalom felé, ma már más háromágú oszlop jelzi a helyét az országúton. Vajkán a Csatlóközben a templom közelében 8 Erzsébet-fát ültettek 1899. tavaszán, közöttük 2 tölgyet, a legszebbet elnevezték Erzsébet királynéről, a többi a honfoglaló 7 vezérről. Garam-Zselizen a Nagyberki erdő szélén álló ősi tölgyfa egyes ágait a vihar letördelte de még ma is dúsz lombosított s nagy életkorról tanúskodik. A vidék népe mondakat fűz hozzá s üregét az időviszontagságai ellen csak oda tévedő útasok, vadászok, pásztorok használják. Baranyában Nádasd környékén egy várrom keretén belül állottak hatalmas tölgyek, azok egyikét 1777-ben Vízér Bálint nádasdi plébános 25 m. magasnak és 11. m. szélesnek mérte.

A parádi timsós fürdő közelében áll egy tölgy, a melynek egészséges derekát 4 ember körülölelni nem bírja. Allott Pestmegye, Páhi pusztáján is hatalmas tölgy, a vidék lakosai kegyelettel tekintettek rá, regéket is fűztek hozzá, de 1892-ben irtó fejszeapásainak esett áldozatul. Komárom mellett egyik szigeten emlegetnek a leírások hatalmas tölgyet, mely hárompár levelével a vármegye ezimébe is belekerült; a törzsét csak több ember bírja átkarolni és midőn a vihar néhány ágát leltörte, belőle 24 öl tűzifa telt ki. A viharok rombolását azonban föl sem veszi, tovább virul, mint a vár — a melynek a czimere lett — miből azt következtethető, hogy igen régi korú fa.

Szép az ajnácskői park egyik vén tölgye, törzsét három ember alig foghatja át, a nép ezer évesnek tartja. Az alatta boruló sir a fürdőhely tulajdonosának, Kemény Gábor báró miniszternek örök nyugvó helye; az egyszerű, izléses négyszögletes sírhant mohával van fődve és télizölddel befuttatva. (Turisták Lapja 1891. 165.) Magyarországi tölgy derekából készült az a 1½ méter magas kereszt is, melyet egy bajai zarándok vitt vállain a Szent-Földre s az ott a cedronvölgyi barlang oldalához lánczolvá látható.

A tölgynek növénytanilag Quercus neve a kelták nyelvéből látszik származni, mely szerint a „quer“ szépét, a „cuez“ fát jelent. A rómaiak quercus név alá leginkább csak a pedunculata, sessiliflora, meg a pubescens tölgyfajokat foglalták a déleuropai tölgyeknek külön neveik voltak. Régi magyar neve, mely inkább

kozar eredetű tulfa volt, a kecskeméti nép ma is csak tölfa néven emlegeti. Három magyar község és egy hegyszoros nyert tőle Tölgyes nevet, a történeti nevezetességű Cserhalom pedig cserfaerdőtől s azok romjai megvannak ma is. A Quercus confertanak, e kiválóan magyar tölgynek a neve a nép nyelvén muszdályfa. A mely nyavalya a tölgyfa részéről okozott megbabonázásból származik, azt a bükk fája gyógyítja meg, mondja a „Kurioser Botanicens“ 1745-ben.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog ünnepeket kívánunk lapunk t. munkatársainak és t. olvasó közönségünknek!

— Az 1848-iki törvények emlékűnne-
pét f. hó 11-én kegyelettel ünnepelte városunk közönsége. A középületeket felbogarították, d. e. 9 órakor pedig a róm. kath. nagytemplomban fényes segédlettel mondott misét szeretett főpapunk Bogyó Pál apátplébános. Ezen isteni tiszteleten a városi tisztikar, törvényszék, az összes iskolák tanári kara, egyesületek és nagy közönség szép számmal vett részt.

— **Névváltoztatás.** Nedelykó Mirkó (Miklós) szanádi illetőségű, kecskeméti lakos családi nevének „Rózsá“-ra kért változtatását a belügyminiszter engedélyezte.

— **Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás.** Az Erzsébet „Örökimádás“ templom javára f. hó 10-ik napján a városi színházban megtartott oratoriumi előadás alkalmával befolyt belépő jegyek ára fejében 847 korona 20 fillér, az oratorium szövegének eladási árából 12 korona 80 fillér, felülfizetésekből és pedig a 38. sz. gyalogezred helyben állomásozó III. zászlóaljának tisztikarától 27 korona 10 fillér és Rapesányi István tanár úrtól 3 korona, összes bevétel 890 korona 20 fillér. Kiadás volt 426 korona 76 fillér. A jótékony előadás tiszta jövedelme tesz 463 korona 44 fillért. Kedves kötelességnek tartja ez alkalommal a rendező bizottság úgy a 38. gyalogezred III. zászlóalja tisztikarának, mint Rapesányi István tanár úrnak a felülfizetésért, valamint a közreműködő műkedvelő hölgyeknek és uraknak, nemkülönben a városi zeneiskola tanárai és növendékeinek, úgy szntén dr. Katona Ernő úrnak, a kecskeméti dalárdának és a Polgári dalkörnek a szíves közreműködésért, különösen pedig Szent-Gyula Gyula zeneiskolai igazgató úrnak az előadás vezetése és fáradságtalan rendezéséért, végre az élőképben fellépett szereplőknek, kik a jótékony cél érdekében a legnagyobb készséggel áldozatokat is hoztak, hálás köszönetét nyilvánítani. A rendező bizottság.

— **Zimay László meghalt.** Az influenza a budapesti művészársaság kedvelt tagját, Zimay László zeneköltőt, a Nemzeti Zenede tanárát, városi dalárdánk tiszteletbeli tagját s az általánosan tisztelt Zimay család kiváló tagját elragadta az élők sorából. Egy igazi jó ember költözik el vele körünkől, ki élete végéig megőrizte lelke naiv egyszerűségét. A művészetek örökös kultuszában, a létért való küzdelem ezer keserve nyomtalanul eltűnt felette. A fehérszakállas öreg úr mint a jóság, szelidség megtestesülése, többször megfordult Kecskeméten is s itt rokonai, barátai körében általános tisztelet tárgya volt. A hatvanas években úgyszólván egyedül vezette a főváros zenei életét, hangversenyt nélküle ren-

dezni sem tudtak, ebből az időből származott nagy népszerűsége, mely végigkísérte egész életén. Művészeti érdemei elismerésül 1896-ban a király a Ferencz-József-rend lovagkeresztjével tüntette ki.

Zimay László 1833-ban született Gyöngyösön. Fiatal éveit kecskeméten és Tatán töltötte, hol gimnáziumi tanulmányait is végezte. Első zenei oktatását édes apjától kapta, ki jeles katonai karmester volt. Első magyar múdala 1860-ban jelent meg „Hegedűsné emléke“ czímmel. Ezután szorgalmasan dolgozott, munkáival nagy elismerést aratva. Ismertebb munkái ezek: „Nem hallottam soha ily bús harangszót“, „Boldog éjjel“, „Szerelmi dalok“, „Zord az idő.“ A zongora s a magyar férfi- és vegyeskar irodalmát is jeles munkákkal szaporította. A 60-as években mint a Pest-budai Dalárda, a 70-es években pedig mint a Nemzeti Dalkör igazgató karnagya fejtett ki nagy tevékenységet. Honvédinulóját énekkarra és zenekar kísérettel egy filharmóniai hangversenyen bemutatták. 1890-ben lett a Nemzeti Zenede tanára, 1896-ban jelent meg az „Elemi és technikai gyakorlatok“ című műve, melyet a sajtó nagy elismeréssel fogadott.

Halálózásáról a gyászbaborult család a következő gyászjelentést boesátotta ki: „Zimay Károly mint testvér és családja, Zimay Stefánia mint kiskorú leánya úgy az összes rokonság nevében megtört szívvel tudatják, a legjobb testvér, illetve édesapa és sógor Zimay László a Ferencz József-rend lovagja és a Magyar Nemzeti Zenede tanára folyó óvi április 9-én esti 10 órakor, rövid súlyos betegség után élete 66-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai folyó évi április 11-én délután fél 4 órakor fognak lakásán (IX., Lónyay-utca 11. sz. alatt), a r. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a Kerepesi-út melletti sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig április 17-én reggeli 9 órakor fog a ferenczvárosi plébánia-templomban a Mindenhatónak bemutatni. Budapest, 1900. április 10. Áldás és béke hamvaira!“

— **Szintársulatunk névsora.** Az új szinigazgató, — Kövessy Albert — kötelességéhez képest a napokban be-terjesztette a szintársulat tagjainak névsorát. Csupán két tag hiányzik még: a hőszermes és a társalgási anya; ezen szerepkörök betöltéséről később fog az igazgató jelentést tenni. A névsor a következő: **Nők:** 1. Aradi Aranka operettesoubrette énekesnő, 2. Aczél Szidi segéd-énekesnő, naiva, 3. Garay Ilona drámai szende, 4. Harasztó Margit segédszínésznő, 5. Károlyi Lajosné vígjátéki anya, operette comica, 6. Losonczy Juliska énekesnő, 7. Makó Ayda fiatal hősnő, 8. Nádányi Olga, operette coloratur és népszinmű énekesnő, 9. Várfalvy Anna naiva, 10. Lendvay Ferike segédszínésznő, társalgási. **Férfiak:** 1. Almásy Endre lyrai szerelmes, 2. Károlyi Lajos kedélyes apa, titkár, 3. Kovács Sándor bonvivant, operette színész, 4. Kövessy Albert jellem-és szalonkomikus, 5. Pataki József drámai apa, eselszövő, 6. Székely Gyula operette bariton, népszinműénekes, 7. Toronyi Gyula opera és operette tenor, 8. Szentés János operette-bass buffő, kedélyes apa, 9. Juhász Pál operette-tenor buffő, naturbursch, 10. Somlay Arthúr bonvivant, **Kardalosnők:** 1. Kovács Ilona, 2. Kornai Juliska, 3. Déry Ilona, 4. Muzslai Olivia, 5. Makó Rózsai, 6. Váradai Józsa, 7. Papp Elvira, 8. Tóth Anna. **Kardalosok:** 1. Halász Alfréd, 2. Vig Ernő, 3. Tolnai Emil, 4. Adám Győző, 5. Dabis

József, 6. Horti Sándor, 7. Fodor József, 8. Szilágyi Győző, Karnagy. Vécsey Sándor. Festő Hellwig Albert. Főruhatáros: Szabó Sándor. Pénztárosnő: özv. Dergán Józsefné. Gazda: Kőhalmi Endre és 16 tagból álló zenekar. A társulat a Kisfaludy színházban husvét vasárnapján megkezdi előadásait s közönségünknek alkalma lesz a fővárosi lapokban a működről közölt kritikákat figyelemmel kísérni. De ajánljuk, hogy a ki Budapesten jár, alkalomilag tekintse meg a Kisfaludy színház előadásait, hogy új társulatunk képességeiről közvetlen tapasztalatokat szerezhessen.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon szerető rokonok, drága jó barátok és ismerősök, kik kedves férjem Quirini Miklós ügyvéd elhunyt alkalmából, mély lelki fájdalmamat őszinte részvétőkkel enyhíteni igyekeztek, fogadják ez úton hálas köszönetem nyilvánítását. Kelt Kecskeméten, 1900. április 7-én. Özv. Quirini Miklósné, szül. Sántha Teréz.

— **A nemzeti címernek egyleti lobogókon leendő használatára vonatkozólag a belügyminiszter a következő rendeletet boesátotta ki:** Utóbbi időben ismételt előfordult, hogy azt a kérelmet terjesztették elő, hogy egyleti lobogójukon az ország címerét használhassák. Tény ugyan hogy ilyen kérelem folytán a multban adattak ki engedélyek, az 1883 évi XVIII t. cz. rendelkezéseinek másfél évtizeden át gyakorlati alkalmazása körül szerzett tapasztalatok azonban a m. kir. miniszter elnökséget arra a meggyőződésre vezették, hogy az ország címerének zászlókon, lobogókon való használata nem esik az 1883 évi XVIII t. cz. rendelkezései alá és azért nem is képezi engedélyezés tárgyát.

— **Színészeink:** a **Micsey-féle** társulat utolsó heti szereplésével színirovatunkat egyidőre lezártuk. Pedig meg kell emlékeznünk még két előadásról, a melyek bár a közönség meglehetősen közöny mellett folytak le, kellemes emléket hagytak mindenkorra maguk után. F. hó 7-én volt ugyanis Aitner Ilkának, szintársulatunk e kimagasló kedves tagjának 20 éves színészkedésének jubileuma. A kis, de lelkes közönség a szeretet minden jelével halmozta el kedvencét, a kit virággal és ajándékkal elhalmoztak. Tisztelői 2 nagy virágkosarat, egy babérkoszorút (a melyen a közönség adománya 240 kor. volt fölerősítve), társnői arzépepekkel díszített csokrot, a direktorátus pedig értékes ékszerrel lepték meg őt. Előadás után szűkebb körben kedélyes bankettet rendeztek a jubilánsnak tisztelői. A másik emlékeztető előadás f. hó 11-én a karszemélyzet jutalomjátéka volt. Hogy ez az előadás a kellő sikert nem eredményezte, nagyban hozzájárult a Micsey féle társulat tagjai közötti széthúzás, lehangoltság. Máskor a karszemélyzet jutalomjátéka alkalmával versengve ajánlkozott az elsőrendű tagok a legkisebb szerepekre is, de most lenézésszerű vagy nem törődésszerű a társulat elsőrendű nőtagjai a jutalomjátékban leendő szereplésből kivonták magukat. Ez kellemetlenül hatott a közönségre is s ebből meggyarazható, hogy oly kis közönség méltányolta csak a karszemélyzet érdemét. Pedig a „Nánit” személyesítő P. Vida Etel urhölgy művészi játéka megérdemelte volna a közönség nagyobb érdeklődését is. Mind végig kedves, vonzó volt s annyi bajt öntött szerepébe, hogy méltán kiérdemelte a közönség sűrű tapsait. Kár azonban, hogy hangját rekedése miatt nem érvényesíthette.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést vettük: „Khin Katalin özv. id. Gömör Mihályné mint édes anyja, Gömör Anna Gerentsér Lászlóné, férje

és gyermekeivel, Gömör Mihály, neje és gyermekeivel, Gömör Sándor, neje és gyermekeivel, Gömör Ilona Bérczi Józsefné, férje és gyermekeivel, Oláh Francziska Melicher Jánosné férjével, Oláh Sándor, neje és gyermekeivel, Oláh István nejevel, Kabók Teréz Demesák Andrásné, férjével és gyermekeivel mint testvérek, unokatestvérek és sógorok, az összes rokonság nevében is fájdalommal telt szívvel jelentik a legjobb leány, testvér, unokatestvér, sógornő és rokonnak Gömör Máriának élete 33-ik esztendejében, f. hó 12-én délelőtt 10 és fél órákor, hosszas szenvedés után történt esendős kimúltát. A boldogult hült tetemei f. hó 14-én d. e. 11 órákor fognak (az I. t., Kádár-utca 184. sz. a. háztól) a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a Szentháromságról címzett temetőbe örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szent miseáldozat pedig folyó hó 24-én reggel 7 órákor fog a róm. kath. anyateplomban a Mindenhatóknak bemutatattatni. Kecskemét, 1900. április 12. Áldás és béke poraira!”

— **Micsey F. György** az idei színi évadját április 15-én, Husvét vasárnapján, a Tót leány népszínművel kezdi meg, Nagy-Kőrösön. Ez idény alatt mind a legújabb újdonságok kerülnek színre. Társulatának névsora a következő: Nők: M. Bácskay Julesa, népszínmű primadonna, Kapossy Józsa, opera és operett primadonna, T. Pogány Janka, opera és operett énekesnő, Staud Margit, szubrett énekesnő. Szilágyi Berta, hősnő. Akosy Vilmosné, szende és társalgási. Szabados Gizella, szubrette és naiva. Aitner Ilka, drámai anya és társalgási. M. Nagy Mari, komika. Huberné Fehér Erzs, szende, társalgási. Mezeyné Erzs, Pataki Anna, Pataki Vilma, Pataki Ilona, G. Huber Anna, Gyöngyösi Miczi karnők és segédszínésznők. Férfiak: Mezey Kálmán, művezető, rendező, jellemkomikus. Fényes Dezső, buffó és komikus. Tóth Elek, hősszerelmes és bonvivant. Gömöri Jenő, komikus és naturbursch. Arkosi Vilmos, baritonista és szerelmes. Torday Károly, apa és jellem. Pinter Dezső, lyrai szerelmes. Markovits Henrik, Parlagi Lajos, Marosi Simon, Szamosy Lajos, Pándi Kálmán férfi kar- és segédszínészek.

— **Irtasuk a hernyókat.** A törvény elrendeli, hogy minden birtokos köteles a fák rügyeinek fakadása előtt a belsőségekben, majorokban, szőlőkben, gyümölcsösökben és kertekben levő fáit és bokrait kártékony hernyóktól, illetőleg hernyófészkektől és lepke tojásoktól megtisztítani és az összegyűjtött hernyókat hernyófészkeket és lepke tojásokat elégetni. A később mutatkozó hernyók — megjelenésük alkalmával pusztítandók. A ki a hatóság figyelmeztetése ellenére a kitézött határidőben nem fog a kártékony hernyók stb irtásához, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő és ezenfelül az irtást a mulasztó tulajdonos költségén a hatóság hajtja végre.

— **A hírlap és naptárbelég eltörlése.** Amiért a sajtó évek hosszú során küzdött, végre teljességbe fog menni. A pénzügyminiszter pár nap előtt nyújtotta be a törvényjavaslatot az országgyűlésen s a pénzügyi bizottság pedig legközelebb letárgyalja, hogy a javaslatból június elsejére már szentesített törvény lehessen. A sajtó tehát végre valahára egy nagy nyúgtól megszabadul.

— **M. Kir. Mezőgazdasági Múzeum.** — Budapestre utazó olvasóink figyelmét felhívjuk a m. kir. mezőgazdasági múzeumra, melynek gyűjteményeit nemesak a mezőgazdák, hanem mindazok haszonnal és tanulsággal tekinthetik meg, kik a mezőgazdaság vagy valamelyik ága iránt érdeklődéssel viseltetnek.

E múzeumban hasznos és kártevő állatok gyűjteménye, növénytermelési,

kertészeti, gyümölcsészeti, szőlőszeti, állattenyésztési, baromfitenyésztési méhészeti, selyemtermelési tárgyak, gép- és eszköz-modellek, talaj és műtrágyaminták, emléktárgyak, épület-modellek, statisztikai kimutatások stb. láthatók.

A múzeum, mely a VII. ker. Kerepesi-ut 72. számú házban van elhelyezve, a hétfői és ünnepeket követő napok kivételével naponként d. e. 9 órától d. u. 1 óráig van nyitva és látogatása ingyenes.

— **Táncpróba.** Szabó László tánczenítő folyó év április hó 22-én a Beke Imre féle vendéglő termeiben szavalattal s több ujnemű táncok bemutatásával egybekötött zártkörű táncvizsgát rendez. Kezdeté este fél 8 órákor. Az egész estély alatt a „Nemzetközi Posta” című tréfás levelezés szórakoztatja a t. közönséget. Azon két hölgy, aki legtöbb levelező lapot kap, meglepő ajándékban részesül.

— **A Kecskeméti Kossúth-szobor alap** javára következő adomány folyt be: Legutóbbi kimutatás 17.559 kor. 98 fillér, a helybeli függetlenségi és 48-as polgárok köre által f. hó 1-én rendezett gyász-ünnepély jövedelme 220 kor. 2 fillér. Összesen 17.780 kor. 80 fillér. Tisztelettel **Fekete Mihály**, pénztárnok.

— **Szőlőink jövedelmét fokozhatjuk** a helyes és okszerű metszés által. A szőlők aránytalan esekély jövedelme leginkább a helytelen metszésben keresendő, de az ósdi, helytelen metszés által a tőkék korai elöregedését is idézzük elő. Hogy miképen kell tehát a szőlőt metszeni, arra megtanít „A szőlő helyes metszése” című szakmunka. Irta: Maurer János, a „Szőlőszeti és Borászati Lap” szerkesztő-kiadója. Megrendelhető szerzőnél Kecskemét, két korona előleges beküldése mellett.

CSARNOK.

Husvétí kirándulás.

— Perczel Mór tábornok emlékirataiból. —

(Utánnomás tilos.)

1821 husvét ünnepére családnak hivatalos volt a Somssichokhoz. Pongrácz új urilakot építtetett jószágán, Mikén; s ennek ünnepélyes fölavatására sok vendéget hívott össze. Atyám kocsira ültetett minket is, u. m. Vörösmartyt, engem, Sándort és Miklóst s elvitt magával először Sárdra Miklóshoz, onnan ennek társaságában Mikére Pongráczhoz.

Sárd váltott lovakkal is jó egy napi járőföld Börzsönyhez. De mi nem értünk oda oly hamar, mert egy kis körutat tettünk, vagy inkább vargabétút csináltunk előbb. Ugyanis fölkerestük Mohácsot, azután Siklóst, végre Szigetvárt s csak miután e helyeken szintén egészen megtelt ébredező gyermeki valónk a mult emlékeivel s szomorú és dicső benyomásaival, értünk kis utazásunk céljához.

Mohácsra megtekintettük a püspöki lakot nevezetességeivel. Bús áhitattal szemléltük ama festményeket, melyek a szerencsétlen gyermek-királyt, és magát a végzetes esatát ábrázolják. Megelevenült képzelődésünk szinte látni vélte, mint halványodik el a piros arcú szép ifjú, midőn a nyereghez esatolják és sisakját fejébe tették. Halkkal mondók el Vörösmartynak a Kisfaludy Sándorból együtt olvasott sorokat:

* E rendkívül nagyérdékű közleményt Perczel K. úr szíveségéből közöljük.

„Gyermek-király s oly hadvezért,
Ki erején felyül mer,
Ad az Isten haragjában
A nemzetnek, kit megver.“

A városból, melynek neve oly szomorú, gyalog menénk ki a mellette elterülő, a mily gyászemlékü ép oly nyájas tekintetű mezőségre. Fel s alá barangolánk, keresve, találgatva a két had táborhelyét; hol van az emelt hely, melyen Szolimán sátra volt felütve; hol valának fölállítva az elfödött — és a szélvészékként előre rohanó magyarságot tűzokádással fogadó, soraikat megzavaró s visszavető ágyúütegek, órákat töltünk el botorkálásban, hogy a Csele patak lassú mocsáros folyását, néhol közel sem férhetve hozzá, kövessük s fölismérhessük — vagyis inkább sejtegetve találgassuk a helyet, hol Második Lajos halálát lelé.

Vörösmartynak szokása volt, olvasmányaink- és tanulmányainkról, különösen a magyar történelmiekről gyakran beszélgetni velünk. Eszméi, melyekkel azokat kísérel s világosítá, gyakran igen mélyen hatottak reánk s bevésődtek szívem- és emlékembe. Mintha előttem állana annyi év után még, mohácsi sétánk s egész kirándulásunk, melynek éppen elbeszélése folyamában vagyok, úgy jut eszembe minden pont, csaknem minden szó. Emlékszem, mint fejeztük ki kételyünket a történetirő azon állításai fölött, hogy Zápolya János lett légyen e csatavész oka. Mi az utolsó nemzeti király iránt nagy rokonszenvvel viseltettünk s teljesen megvalánk, részemről ma is meg vagyok győződve, hogy belarulás idegen eselszövénynyel szövetkezve, s kaján irigységtől és pedig éppen Zápolya János ellenében, segítve: eszközlé a csata elhamarkodását, mielőtt az erdélyi vajda döntő ereje megérkezhetnék, s volt oka az országos csapásnak. Atyám és Vörösmarty hosszasan beszélgetének ezekről s a gyászos katasztrófa egyéb okai és siralmas következményeiről, s nekem mélyen lelkembe vésődött minden szavuk s mindaz, mit itt láték. És oh, 1848—1849-ben hányszor eszembe nem juttatá Mohács...! a politika, mely ott romlásunkat eszközlé, s mely annyi érintkezési ponttal birt újabb politikánkhoz...! a kajánság, mely akkor sirba döntött s most ismét oly mohó irigységgel ásta sirunkat...! az árulás, a mely akkor s most bevégzé az ördögi munkát...! Mennyiszor eszembe jutott Mohács!...

Mohácsot elhanyva, Siklóra mentünk. Ott áll még a Garák vára, ekkor a Batthyányak tulajdona. Hittem volna-e akkor, hogy Kázmér, ki akkor maga is még gyermek vala, valaha még a politikai és hadi pályán hű bajtársam, sőt keserű hontalanságom sorsosa s ebben egyike legyen oly kevés hű barátimnak?! Pedig úgy lón. Védegyeletet, ellenzéki konferenciát vele alakítám; bács-bánáti táborozásomat vele kezdém meg; a bujdosás kenyerébe vele haraptam...

Siklóra akkor szintén a történeti emlékek vonzottak. Minden zugát megvizsgáltuk az egykori Gara-vár azon termének, melyben Zsigmond király, egy pár hóig „az ország foglya“ volt. Vörösmarty, mint rendesen, elmondá nekünk mindazt, mi érdekes és emlékezetes ez ősi kastély nevéhez csatlakozik. Ekkor már foglalkozott lelkében azon drámai tervekkel,

melyek első része „Zsigmond király“ czim alatt már a következő évben elkészült; a második része „Kont“ — utóbb „A bujdosók“ czim alatt szintén kevés év múlva. Ő tehát egészen át volt hatva e kortól s azon eseményektől, melyek a siklósi kastélyt közelebb vagy távolabb láncolatban érinték. Lelkesedve beszélt itt Kontról, a nemzeti szabadságok s jogok védőjéről, tanulságosan a német és vallási ügyekkel foglalkozó s hazánkat elhanyagoló császár-királyról, Zsigmondról; festé a konstanezi máglyák tűzét, a hussziták durva erélyét; a nemzet és ország akkori állapotait, végre a felzúdulást a léha zsarnok ellen, mely a siklósi „tisztességes“ fogsággal végződött. Atyám pedig nem feledé el emlegetni előttünk a siklósi asszonyok vitézségét, kik Mária Terézia korában, midőn az úrbéri viszonyok rendezését tartalmazó pátens kihirdettetett, annak végrehajtása ellen fölzendültek s a császári vasas németeket piszkafakkal, nyársakkal, söprűkkel a városból kiűzték; a minek mi gyerekek nagyokat s igen jó izüket neveltünk.

Igy beszélgeténk. Én pedig a lelkesülés ki nem oltható szomjával mohón hörpentém lelkütembe a nép és szabadság iránti szeretetet, az idegen uralom és zsarnokság elleni gyűlöletet. Ily alkalmakkal edződék valomba s lón vérré és velővé bennem ama devise (jelszó), melyet 26 éves polgári és hadi pályámon oly híven követtem mindig:

„Je porte en mon coeur
La liberté gravé,
Et les tyrans en horreur.“

(„Itt van szívem felett
Bevésvé a szabadság,
S a zsarnok gyűlölet“)

Siklósról Pécsen át Szigetvárra mentünk. Képzelték, mi lángoló érzettel sieténk a vár megtekintésére. Körüljártuk a bástyázatot, megvizsgáltuk a kaszamatákat, a boltozatokon lógó erős vas-gyűrűket. S mindig Sziget dicső védelmének részleteit újítottuk föl emlékünkből, a mint azt nemesak a történetből, hanem a költő Zrínyi után ismertük, mely Vörösmartynak kedvenc olvasmánya vala s melyből nekünk is sokszor olvasott és magyarázott.

— Delimán és Demirrhám, kiáltánk föl, a poklok, melyik zugában kinlódik vad páratok! Juravics, Deli Vid, merre vagytok? Föloszolva, fölolvadva valótok a végtelenségből?... De híretek még él az utókor emlékében; halhatatlanná tette azt a két Zrínyi: dicső vezérek és unokája az első magyar költő.

Kerestük a mocsárságot, mely Szigetvárt környezé, s falainál erősebb természeti erődde tette. Kerestük a török táborhelyét; találgatók: hol lehetett Szolimán sátra; merre tört ki és hol hala hősi halált Zrínyi és háromszáz leventéje... Fialat képzelődésünkre rendkívül hata e táj, e vár, e dicső emlékek. Egész testemben reszkettem a tűz és lelkesedés miatt. Vörösmarty is egészen fölmagasztosulva beszélt Zrínyiről, vitézeiről, s midőn nemsokára egyikét irá fiatalkori legszebb költeményeinek (a „Szigetvár“ czimű ódát) maga mondá, hogy az azt sugalló érzelmet egyenesen e husvéti kirándulás alkalmával hozta magával.

Sokan talán nem találnak semmi érdekest, újat bizonyára ezen husvéti kirándulás leírásában. De rajzolni akarám:

hogy mily kezekben volt ifjú szívem formáltatása, mily benyomások közt növekedém és növekedett bennem a hazafiság érzete, a vitézség tisztelete és a szabadság szerelme.

Nyilttér.*

Nyilatkozat.

A „Kecskeméti Lapok“ mult heti számában Rivészi János és neje által aláirt nyilatkozatra az igazságnak megfelelőleg, a következőkben válaszolunk:

Folyó év márczius havában reggel a piacon Rivészi János elpanaszolta Szeleczy Gergely, Zilai István és Fekete Sándor gazdálkodóknak, hogy kocsisa ott érte szalmájánál Balogh János fiait, mikor ezek a tulajdonát képező szalmát saját kocsijokra rakták és elvitték.

Márczius 25-én a piacon együtt állottunk alólírottak Zana Sándorral, s Rivészi oda jött közénk s elkezdte beszélni, hogy szalmáját a Balogh fiuk jogtalanul elvitték s kijelentette, hogy Baloghot 50 frt erejéig bepörli kártérítés czimén.

Mi első pillanatra lehetetlennek tartottuk ezen állítását, s ekkor Rivészi a közelben álló kocsisát oda hivta hozzánk, felkért bennünket, hogy szükség esetén tanui legyünk arra, hogy az általa elmondott esetet a kocsis is igazolja; erre a kocsis élő szóval ismételte, a mit Rivészi már előzőleg elmondott, t. i. hogy a Balogh fiait ott érte a Rivészi szalmájánál, a mikor azok jogtalanul elvitték.

Hogy mikor mondott Rivészi úr igazat, akkor-e, mikor Baloghékat vádolta, vagy később kelt nyilatkozatában, annak elbírálását a nagy közönségre bizzuk s részünkről az ügyet befejezettnek jelentjük ki.

Kecskemét, ápril hó 15.

S. Kovács József,
S. Kovács Gábor.

Selyem-mennyasszonyi-ruha 10 frt 50 krtól

feljebb — 14 méter! póstabér és vámmentesen szállítva! Minták póstaforultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáros

(es. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Az általánosan kedvelt

PARÁDI

kénes viz

természetes és friss töltésbep üvegenként adó nélkül 10 krért kapható:

Nyirady László

kecskeméti raktárosnál.

85 (8—1)

Agróf Károlyi-uradalom

forráskezelősége Parádon.

Birtok-bérbeadás

A fülöpszállási és szabadszállási vasúti állomásoktól fél órányira fekvő **250 holdas birtok bérbe adandó.**

A birtokból 115 hold tiszta búza termő fekete föld, a többi legelő és kaszáló és ezért a birtok tejjgazdaságra is igen alkalmas; továbbá bérbe adandó Fülöpszálláson egy úri lak nagyobb gazdasághoz szükséges melléképületekkel és nagy kerttel. Az úri lak esetleg külön is bérbe adandó.

Értekezni lehet Junker László ev. ref. főgymn. tanárral Kecskeméten, nagy-kőrösi-utca 21.

(82) 2-2

1527.
1900.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a néhai Gyenes György hagyatékánál érdekelve levő örökösök tulajdonához tartozó Kecskeméti Takarékpénztár 1 drb részvénye, — Kecskeméti Kereskedelmi Ipar Hitelintézet és Népbank 4 darab részvénye, — a Kecskeméti Gazdasági Gőzmalom 2 drb részvénye — a Hazai Általános Biztosító-társaság 1 drb részvénye szelvényekkel együtt az 1527. 1900. sz. árvaszéki végzés értelmében nyilvános árverés útján örök áron adandó lévén, árverési határidőül **1900. évi április hó 9. napjának délelőtti 9 órája** az ár-

vaszék jegyzői hivatalába kitüzetik, az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kecskemét, 1900. évi április hó 10. napján.

Barta Kálmán,
árvaszéki jegyző.

Vendégfogadó bérbeadás.

V. tized, Klapka-utca 181. szám alatti **vendégfogadó** folyó évi **május 1-től teljes vendég-lői felszereléssel több évre haszonbérbe kiadó.** Értekezni lehet **Dunszt József** tulajdonossal.

(80)—26—2

THIERRY A. mell- és gyomor-balzsamát

(a melyet az egészségügyi hatóság megvizsgált) az egész világ kedveli és mindenütt keresik. Csak akkor valódi, ha az oldalt látható **zöld**, a törvényszéknél bejegyzett „papáca”-védőjeggyel van ellátva. Főlélmulhatatlan szer minden **mell-, tüdő-, máj-, gyomorbetegség ellen stb. külsőleg is kitűnően hat és sebet gyógyít.**

Egy próbátéveg bérmentesen 1 korona 40 fillér. Széjjelküldés **csak előzetes** fizetés esetén.

Thierry A. centifoliakenőcse

(csodakenőcsék nevezik)

utolérhetetlen szívó erejű és gyógyíthatású. Operációkat a legtöbb esetben fölöslegessé teszi. E kenőcsel egy 14 éves, gyógyíthatatlannak tartott esontszut, utabban pedig egy 22 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg Antiszeptikus és gyógyíthatású mindeztélle seb gyógyulásánál.

Próbátéveg bérmentesen 1 kor. 80 fill. Csak előzetes fizetés esetén küldjük meg.

Óvakodjanak utanzatoktól és kerüljek az értéktelen ugynevezeti hazi kenőcsöket s más effeleket.

Cim: **A. Thierry, gyógyszertár és gyár a Védőangyalhoz, Pregrada Pragerhof felé, a Déli vasut mentén.**

Prospektus ingyen és bérmentve.

E szerek sohasem romlanak meg és jó azokat használatra készen a házban tartani. Az összes művelt államokban bejegyzett védőjegyeimnek utanzatát a törvény üldözi.

Iszigoa, Bordogna, Kopenhága, fabriken farma, Milánó, A. Bertolonl. Malmo, Sevrige, Apot. Lejonet, Nantes, Pharmacie C. Fredet, Nápoly, Palermo. Paris, Pharmacie française, 1 & 3, Place de la République, Pharmacie Daprey, 11, Rue des francs Bourgeois. Prága, Róma, Corso, Agenzia del Policlínico. Roubaix, Pharmacie F. Gerrath. Sarajewo, Szegec, Temesvár. Trieszt, Velence, Vienne, Zürich.

Csak ezzel a törvényszék bejegyzett védőjeggyel valódi.

Csak ezzel a törvényszék bejegyzett védőjeggyel valódi.

LC. DON, Chief Office S. W. 48 Brixton Road.

Főraktárak:

Burmann, Angol India.

Agen. Zágráb.

Alger.

Amsterdam, H. Sanders, Rokin 8, Basel.

Szt. János gyógytár, W. Kratz, Belgrad.

Nikola Delini, gyogytá Mihály fejedelemhez, Központi raktár Szerbia részére.

Berlin, C. Bologna.

Bruxelles, Pharmacie Ch. Delaere & Co. Budapest, Török J. Dr. Egger L. és J. Cairo.

Cöln a. Rh., Noris.

Debreceen, Elch, Luxemburg.

Schmidt P., gyogytár.

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

Szentes Szentesi Tisztasági Szállás

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD

Tartalmának valódi mérték

Egy kiló ára 3 kor. 1 frt 50 o. é. méterhez elég.

Christoph-Lak

A LEGJÓBB MÁZALÓ ANYAG A PADLÓKRA

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerülteik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörölhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

sargásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután

tiszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famasztát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két középnyagú szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide k / ldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cédre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Kecskemét: Gyenes és fiai.

Nagy-Körös: Rothbaum Sándor.

(79) 8-2 Szentes: Eisler Lajos.

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER!

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonat, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

Kapható gyógyszertárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben,

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszertára, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: **GÓTH GYULA**, illat- és piperecikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Főter.

20-20

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és széjjelküldési raktára.

DOBÉ NÁNDOR

úri, női és színházi fodrász, Budapest, Nefelejts-utca 27. sz.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Felfedeztem és százsoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpakepződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Szőlő eladás.

A vasut mellett, közvetlen a város alatt, a legfinomabb fajszőlővel teljesen beültetett, példás jó karban tartott, cserepes épületek, kitűnő vizü kúttal ellátott **két holdnyi szőlő** kedvező feltételek mellett **eladó.** Értesítést ad **e lap szerkesztősége.**

(78)—3—2

Egyéb különlegességek:
Író-
és másoló tinták.
Vizmentes

BÖRKENŐCS.
„VANDOL”
szabd. talpvédő.

Ereztisztító pép. Arany-
és ezüst tisztító szappan.

Börlack

Szabadalmazott kenőkefe
„Nigrett” folyékony fény-
mazzal fekete és színes
cipőkhöz
30 kr.

A világon legjobb fénymáz!

Aki a lábbelijét szép fényessé és tartóssá akarja tenni csak

Fernolendt-fénymázat
vásároljon; a világos lábbelikhez pedig
Fernolendt féle természetibőr-crémet.

(4) Mindenütt kapható. 32—14
Cs. kir. szabad.

A gyár alapítottatott Bécsben, 1832 évben.
Gyáriraktár: WIEN, I., Schulerstrasse 21.

A sok értéktelen utánzások
miatt kérem nevemre ügyelni.

St. Fernolendt.

Eladó ház és szállás.

Alólirottak Halasi-Nagy-utczában 17. szám alatti emeletes **bérháza**, valamint 2 holdon fekvő **sertés szállása** nagyon előnyös fizetési feltételek mellett **eladó.** A vételár hosszú éveken keresztül törleszhető.

(73)—10—3

Schwarz Gusztáv,

Budapest, VII. Erzsébet körút 1. szám.

Különlegesség pótoskák, bolhák, konyha férgek, molyok, éféstiek stb. ellen

Zacherlin

csak üvegben a valódi, nem a zacskóban.

Ez a valódi csallhatatlan, alapos segítség mindennemű rovar ellen.

Kapható Kecskeméten:

Aág Béla	Cserekly Imre	Nyirády László	Schwarz Adolf
Bóka Zsigmond	Gyenes S. és fiai	Pataky György	Spitzer Miksa
Dávid Bertalan	Harkay József	Reiner Károly	Stein Lajos
Csolnoki Endre	Katona Zsigmond	Ress János	Witz Gusztáv

Szabadszállás: Spitzer Ignác. **Szepes-Béla:** Tumer János, Gretzmacher Á. **Szolnok:** Balas testvérek, Boros B., Gaál Imre, Konsitzky György, Nerfeld Ferencz, Osztreicher Lipót, Pilzer Adolf, Rosenzweig Ede, Schwartz Antal.

10—1 (91)

Kiadó bolt.

Papp Ferencznek a főiskola tér 120. szám alatti bolt helyisége folyó évi május 1-től kiadó.

Értekezni lehet ugyanott a tulajdonossal.

(89)—3—1

Értesítés.

Tisztelettel hozom az érdeklődők szíves tudomására, hogy kecskeméti első tanfolyamom végzett hallgatói a szakvizsgát Budapesten egy nyilvános kereskedelmi iskolán szép eredménnyel tették le és ezáltal maguknak életpályájukra egy értékes végzettségi bizonyítványt szereztek.

A második rendes tanfolyamra hallgatók (nők is), husvétig még mindig beiratkozhatnak. — Esti kurzusra és magántanulásra jelentkezők most még szintén fölvetetnek. A mielőbbi beiratás annál is inkább ajánlható, mert több ilyen tanfolyam (kellő pártolás hiánya miatt) nem fog megnyílni. Azért mindazok, kik a kereskedelmi pályára komoly szándékkal előkészülni kívánnak, használják fel a helyben kínákozó alkalmat életezéljük elérésére, mert később már esakis idegen városban tetemes költséggel szerezhetnék meg azon előkészültséget, mit most még helyben, kevés költséggel elérni módjukban van.

A legújabb könyvelési módzatokról és a modern bank-ügyvezetésről külön tanítás. — Legcélszerűbb üzleti könyvvezetés berendezése és rendben tartása — bármely szakmában — elvállaltatik.

Tisztelettel

Ákossy Sándor,

a tanfolyam vezető tanára
v. bank-főkönyvelő.

1—1 (92)

Mintairoda:

VI. tized, Klapka-utca 39. szám.